

Zomerserie: **Geloof jij in de zomer**
Geloof jij in een nieuw begin?

Overweging 16 augustus 2015 – Carolien Maris

Lector: Gemma Truijens

*“...Kunnen we, net zoals God de wereld schiep,
zomaar iets neerzetten wat we in ons leven wensen?
Sommige mensen zijn er heel goed in.
Bij de meesten van ons gaat het wat langzamer.
Weer anderen hebben daarbij hulp nodig.
Durf je je te laten leiden ...”*

Eerste lezing: Genesis 2-12

Tweede lezing: Jeremia 18

Opening

God,
We zoeken onze toevlucht bij U.
Wij dragen aan U op
onze zorgen en schrikbeelden,
onze dromen en verlangens
en de mensen die ons zo lief zijn.
We kunnen U niet zien of horen,
Maar we voelen de warmte en de kracht en
de zachtheid

Als wij U zoeken, bent U er al,
aanwezig in al uw duizend kleuren.

U hebt ons geroepen bij onze naam
en wat zijn we graag aanwezig - steeds
opnieuw,
wandelen voor uw aangezicht,
groeien aan uw woord,
open voor wat op onze weg komt,
vol vertrouwen
als kind van U.
Amen.

Lied

Huib Oosterhuis / Tjeerd Oosterhuis

Met niets van niets zijt Gij begonnen,
hebt sprakeloos het licht gezegd,
de tijd bepaald, het land gewonnen,
de zeeën op hun plaats gelegd

de ban der duisternis gebroken –
en het werd morgen, dag na dag,
een wereld in het licht gesproken,
een mensheid die beginnen mag.

Geen eind in zicht. Geen rust gevonden.
Het langste deel nog niet gegaan.
Geen engel met ons mee gezonden
om nacht en ontij te verslaan.

Met licht van licht hebt Gij geschreven
uw boek dat ons het leven redt,
de woorden van uw trouw gegeven.
En van dit lied de toon gezet.

Welkom en inleiding

Welkom allemaal vandaag op deze heerlijke zomerse dag in onze Duif. Buiten is het grachtenfestival en Sail is begonnen. Binnen zitten wij hier in de Duif in onze zomerserie: vandaag de laatste in de rij. We zijn hier vandaag nog één keer zonder ons koor en met muziek over de boxen. Volgende week start het koor weer met repeteren op de dinsdagavond en zullen we weer het vertrouwde geluid horen. Henk Kemper zal weer dirigent zijn en Irina Antonova zal weer de vleugel bespelen: en het zal zijn alsof het koor nooit is weggeweest ...

Vandaag is Gemma Truijens onze lector in de viering. Gemma komt al enige tijd in de Duif als afwisseling na een lange periode Dominicus. Misschien een beetje een nieuw begin? Daarom is het extra leuk dat ze toch ja heeft gezegd toen ik haar vroeg om lector te zijn. We hadden mooie gesprekken en zij was ook bij de voorbereidingsavond, afgelopen maandag. Onze zomerserie nadert zijn einde. In totaal zeven keer hebben verschillende voorgangers weer een viering verzorgd, allemaal passend in het thema “Geloof jij in de zomer”. De titel van vandaag “Geloof jij in een nieuw begin?” blijkt een mooie vraag ter afsluiting. Het is vooral het woordje “nieuw” dat voor de spanning zorgt. Met iets beginnen dat gebeurt toch elke dag. Maar opnieuw beginnen, dat betekent dat er een eerdere versie was. Eén-punt-nul, twee-punt-nul. Een andere baan of helemaal geen baan meer: dat is een nieuw begin. Beginnen met een moestuin is een nieuw begin. Maar ook als je een slecht bericht van je huisarts hebt gehoord: begin je even helemaal opnieuw. Voor alles geldt dat je zonder vertrouwen en zonder geloof niet ver komt. We lezen het scheppingsverhaal uit Genesis 2-12 in de versie van Karel Eykman in de woord-voor-woord-kinderbijbel. Nostalgie uit de zeventiger jaren. (Aart Staartjes las het voor op de televisie. Het heeft op mij diepe indruk gemaakt en ik vind het nog steeds fijn om het te lezen.) Daarnaast lezen we het verhaal van Jeremia die in zijn stad Jeruzalem rondloopt. Hij maakt zich grote zorgen over hoe het verder moet. Bij een bezoek aan de pottenbakker krijgt hij een mooi inzicht.

En dan over de muziek van vandaag: Uit Frankrijk laat ik jullie een mooi lied horen van de dansweek die ik daar deed en we zingen het lied over Jeruzalem: de stad van goud. Dat is op verzoek van de liturgiegroep. Dat lied blijft na al die jaren bijzonder. Als je alle ruzies van drie wereldreligie’s er eventjes afhaalt dan blijft er een lied over een stad staan met een eeuwenlange geschiedenis van vallen en opstaan en van ondergang en wederopbouw. Maar er is meer: We kunnen er zondermeer al onze verlangens voor een nieuw begin in kwijt. Het is het gezongen visioen van vrede en verzoening... Laten we nu dan rustig worden en de

stilte opzoeken in onszelf. Zodat we met onze aandacht bij ons eigen middelpunt aankomen, waar we mooi verbinding kunnen maken met het Goddelijke. Zo kunnen we luisteren naar onze eigen adem en naar de adem van de geest.

Eerste lezing Genesis 2-12 *Het begin*

Het begon met helemaal niets. Alles was donker. Met een stormwind kwam God over het water en zei: “Alles is nog in het donker. Nu moet alles aan het licht komen.” Als het donker is mag het “nacht” zijn en als het licht is, is het “dag”. Zo is het goed, zei God. En zo ging het: de avond kwam, de nacht ging voorbij. Het werd weer ochtend: dat was de eerste dag.

Op de tweede dag maakte God De lucht en de wolken en dat noemde hij de hemel.

Op de derde dag maakte God land in het water met allerlei soorten bomen en struiken. Het water noemde hij “zee”.

Toen zei God: Ik wil de dag nog mooier maken en de nacht is ook nog te donker. Ik ga lampen maken om het land te verlichten. God maakte twee lampen: een grote voor overdag, dat was de zon. En een kleine voor 's nachts: dat was de maan. En hij maakte alle sterren, waarvan er zoveel zijn dat niemand ze kan tellen. En al die lampen, de zon, de maan en de sterren maakte hij vast aan het hemeldak. Zo is het goed, zei God. En zo ging het: de avond kwam, de nacht ging voorbij. Het werd weer ochtend: dat was de vierde dag.

Op de vijfde dag schiep God ontelbaar veel kleurige vissen in het water. En vogels zweefden door de lucht en klapwiekten tegen de wind in.

Nu moeten er nog beesten op het land komen. En zo ging het. God maakte wilde dieren, zoals de leeuw. Maar ook de kruipende dieren, de hagedissen en de muizen en ook de slang heeft God gemaakt.

Op de zesde dag schiep God de mens. Hij maakte ze met z'n tweeën zo dat ze op hem leken. Mannelijk en vrouwelijk. “Kijk eerst maar goed om je heen, want dit is allemaal van jullie, zei hij tegen hen. Zo heb ik het allemaal gemaakt en pas toen alles klaar was heb ik jullie gemaakt en jullie mogen zorgen voor alles.”

De zevende dag was een dag van God. God keek met een grote glimlach naar wat hij gemaakt had en Hij deed die dag niets. Hij was er gewoon. En de mensen kregen die dag een vrije dag.

Tweede lezing Jeremia 18 *De pottenbakker*

‘Ja’, riep Jeremia, ‘we gaan er allemaal aan. Als Jeruzalem verzadigd en vol is, is voor God de maat vol. Dan kan hij alleen maar opnieuw beginnen als eerst alles kapot is.’ ‘Luister dan toch, begrijp het dan toch. Moet ik er dan in mijn eentje verdriet om hebben om wat er allemaal gaat gebeuren met het land?’ (...) Jeremia wist niets meer te zeggen. Hij liep weg naar de pottenbakker. De pottenbakker was net ingespannen bezig met een mooie hoge vaas. Maar opeens kneep hij hem toch weer helemaal in elkaar. ‘Jammer’ zei hij, ‘Dan kan je beter helemaal opnieuw beginnen’. Zo stond Jeremia erbij te kijken en weer zag hij het: Zo was het tussen God en de mensen ook. Zou God ook helemaal opnieuw willen beginnen, ook al zou eerst alles in elkaar moeten gaan? Maar dan is het heel erg als je zo'n vaas al af hebt. En zou het al zover zijn dat God zo naar zijn stad Jeruzalem keek? Zou kapot moeten gaan wat God zelf met de mensen gemaakt had?

Lied: Jeruzalem Stad van Goud

Yerushalayim shel zahav,
v'shel n'choshet v'shel or,
halo l'chol shirayich, ani kinor.
Daar in de heuvels van Judea
na jarenlange strijd
daar luiden klokken in de verte
de stem der eeuwigheid
Een stenen pad welhaast versleten
daar trok de tijd voorbij
een muur waar mensen staan te bidden
opdat het vrede zij
Jeruzalem oh stad van goud
Voor eeuwig jong ook al ben je oud
Ik zal je nooit vergeten 2x
jij bent van mij
De weg naar Jericho ligt open
door een bloeiende woestijn
Het wonder dat daar eens gebeurde
zal steeds mijn lichtpunt zijn
Oh gouden stad wil mij vergeven,
mijn lofzang is maar klein.
Jeruzalem jij bent mijn leven
en zal dat altijd zijn
Jeruzalem, oh stad van goud
Voor eeuwig jong ook al ben je oud
Ik zal je nooit vergeten jij bent van mij
In mijn hart heb ik geweten:
eens kom je vrij
Yerushalayim shel zahav,
v'shel n'choshet v'shel or,
halo l'chol shirayich, ani kinor.

Overweging

Een nieuwe dans en een bruiloft onder de Franse zon

Tijdens mijn vakantie was ik dit jaar na lange tijd weer in Frankrijk. Ik was daar voor een dansweek en was te gast op een bruiloftsfeest van mijn Nederlandse neef van 29 en zijn Deense vriendin. Twee gebeurtenissen die veel te maken hebben met een nieuw begin. De deelnemers van de dansweek waren om te beginnen allemaal nieuw voor mij. Tijdens die week hebben we uiteraard veel gedanst, buiten onder de bomen. Zonder te praten beweeg je en laat je je meevoeren op de muziek. Eerst dans je je eigen dans en daarna loop je naar iemand toe en kijk je in elkaars ogen en dans je met elkaar. Daarna loop je weer naar iemand toe en gebeurt hetzelfde: Je kijkt elkaar in de ogen en je danst. Meer niet! Je begrijpt: het werden hele vertrouwde gezichten en als ik deze mensen nu weer tegenkom wil ik ze graag omhelzen! Sowieso wil ik mensen meer in de ogen kijken en ook graag omhelzen. Een heel mooi nieuw begin voor mij door "Biodanza". Want zo heet dit.

Voor de het feest van mijn neef en zijn vriendin was een hele groep familie en vrienden in beweging gekomen en iedereen had wel iets gedaan (sommigen waren daar al meerdere weken mee bezig) om er een super en prachtig mooi feest van te maken. Er werd een dansvloer getimmerd en een bar gemaakt. Er zijn zonnebloemen van een landje afgehaald met toestemming van de landeigenaar. Er werd gekookt door maar liefst vijf mensen. Er werden tafels in elkaar gezet en tafels gedekt, slingers werden opgehangen en de muziekboxen werden nog eens gecheckt. Om maar eens een paar dingen te noemen. Overigens geen plastic bekertje te bekennen: al het servies was afkomstig uit kringloopwinkels in Nederland! Hoe mooi is het dan als deze twee mensen elkaar toespreken en ons vertellen waarom zij van elkaar houden en samen hun leven willen delen Vol vertrouwen en vol geloof in elkaar. Geweldig om dat in de Franse zon mee te maken met iedereen en alle tranen die er stromen en de muziek en de wijn en de toespraken.

Scheppen zoals God

Het scheppingsverhaal is op veel manieren verteld: “De aarde nu, was woest en ledig” is een geweldige zin uit de Statenvertaling. “En de Geest Gods zweefde op de wateren” Ook dat zijn schitterende woorden die in ons collectieve geheugen zijn gaan wonen. Toch heb ik gekozen voor de directe taal van Karel Eykman, die we zojuist lazen, waarbij je in je onschuld wordt aangesproken, alsof je er nog nooit eerder van gehoord hebt, en nieuwsgierig bent naar wat er zal komen. Je ziet het ook meteen voor je die schepping van God: met de zon en de maan en grote bomen en zeeën “op hun plaatst gelegd”. In onze ogen een bijzonder megaproject. Want: zonder begroting of een planning die voortdurend wordt opgerekt. Geen faillissementen onderweg van onderaannemers. Nee gewoon: God sprak “Er zij licht” En er was licht! Dat is de allerhoogste energie: onmiddellijk manifesteren wat er in Zijn Hoogste Visie nodig is. Met één beweging van Zijn Hand, een sierlijk gebaar en hopla: daar zijn de vissen en de koralen en de siringen en de schildpadden en de bultrugwalvissen ... Tja dat zou je wel willen, dat wij dat ook konden Met onze eigen ideeën en gedachten komen we natuurlijk een heel eind. Tenminste als ze opbouwend en positief blijven ... Maar zodra we met elkaar te maken hebben wordt het een extra avontuur. Dan komen we erachter dat wij mensen allemaal anders zijn. Gelukkig hebben we de factor tijd om uit te vinden met wie we eigenlijk te maken hebben en wat iedereen wil en kan. We hebben elkaar nodig en dat hele proces met al die stappen door te maken. En natuurlijk geloof en vertrouwen in een goed eindresultaat. Van wat dan ook. Anders hoef je niet eens ergens aan te beginnen. Als je geluk hebt wordt het net als de bruiloft in Frankrijk: iedereen is volledig toegewijd omdat iedereen het beste wil. Het wordt een feest van verbinding van een hele groep mensen, niet alleen van die twee die voor elkaar kiezen.

Arm Jeruzalem is eigenlijk een stad van Vrede

Jeremia loopt rond in zijn stad en maakt zich grote zorgen. Hij gaat klagen bij God want hij begrijpt niet waarom God het nog langer toestaat dat zijn stad zo onderdruk staat. God legt het uit maar Jeremia begrijpt het niet. God stuurt Jeremia vervolgens naar de pottenbakker. Daar ziet Jeremia de handen van de pottenbakker. Hij doet alles met zijn eigen handen, maar tegelijk kijkt hij goed naar de klei. Is de klei wel geschikt voor die vorm? Of kan hij beter iets anders maken met dit stuk? Wordt het een beker om uit te drinken of een schaal om mee rond te gaan en eten mee uit te delen? Wordt het een stevige pot waarin je voedsel lang kunt bewaren zodat er in schaarse tijden toch nog voedsel is of wordt het een heilig voorwerp dat in de tempel gebruikt wordt bij de viering ... ? en wat als het toch niet lukt met zo'n stuk klei ? Dan kneedt de pottenbakker de klei gewoon opnieuw. Het werd hem al snel duidelijk dat hij zelf de klei was en de handen van de pottenbakker waren de handen van

God. God kon hem maken, maar ook breken. Toen hij weer in Jeruzalem kwam nam Jeremia een prachtige vaas mee en smeed die op de grond om te laten zien: soms moet je echt helemaal opnieuw beginnen. Niet lang daarna kwamen de Babyloniërs de stad innemen en de joden werden verjaagd en alles stond in brand en de tempel werd verwoest. Dit is met Jeruzalem vaker gebeurd. Toch blijft deze stad voor zo ontelbaar veel mensen een symbool van verzoening en vreugde. Ondanks die bloedige geschiedenis en met maar liefst drie wereldgodsdiensten die dit als Heilige Stad hebben verklaard.

Jij samen met God

En nu wij. Wat doen wij met deze verhalen, en met dat mooie lied over Jeruzalem? Hoe beginnen wij opnieuw als we iets hebben verloren en opnieuw moeten beginnen? Wat helpt ons, wat maakt dat we er weer voor gaan en tot het einde doorlopen? Kunnen we, net zoals God de wereld schiep, zomaar iets neerzetten wat we in ons leven wensen? Sommige mensen zijn er heel goed in. Bij de meesten van ons gaat het wat langzamer. Weer anderen hebben daarbij hulp nodig. Durf je je te laten leiden door God die met jou opnieuw begint als met een stuk klei? Durf je dat? Heb je er vertrouwen in dat God precies de steun geeft in wat jou geluk geeft? Ben jij die moeite waard? Dat zijn mooie vragen.

In de kinderbijbel van Woord-voor-woord las ik gisteren nog dit en dat wil ik graag meegeven: “Je denkt dat het is afgelopen omdat je lelijk, arm en oud bent en je voelt je schuldig omdat je kansen hebt laten lopen. Maar God vindt niet dat het afgelopen is. Nooit. Hij gelooft dat hij nu pas goed met ons kan beginnen. Nu in moeilijke tijden kunnen we merken wat we aan elkaar hebben. En op een dag dan kunnen we ervaren dat we één zijn met God en dan past de hele puzzel in elkaar. En zelfs de tempel komt er weer. Helemaal nieuw.”

Ik wens iedereen op weg naar de stad van vrede een perfecte samenwerking met de liefdevolle handen van de pottenbakker....

Moge het zo zijn.

Stilte, gevolgd door Zang van Sophie Hunger

“Le vent emportera” (Noir désir)

Je n'ai pas peur de la route

Faudrait voir, faut qu'on écoute

Des meandres au creux des reins

Tout ira bien là

Le vent l'emportera

Ton message à la Grande Ourse

Et la trajectoire de la course

L'instantané de velours

Même s'il ne sert rien

Le vent l'emportera

Tout disparaître

Le vent nous portera

Caresse et la mitraille

Ce te plaie qui nous tiraille

Le palais des autres jours

D'hier et demain

Le vent les portera

*Génétique en bandoulliere
Des chromosomes dans l'atmosphère
Des taxis pour les galaxies
Et mon tapis volant
Le vent l'emportera
Tout disparaître
Le vent nous portera*

*Ce parfum de nos années mortes
Ce qui peut frapper à ta porte
Infinité de destins
On en pose un et qu'est-ce qu'on en retient?
Le vent l'emportera*

*Pendant que la marée monte
Et que chaque en fait ses comptes
J'emmenes au creux de mon ombre
Des poussières de toi
Le vent les portera
Tout disparaîtra
Le vent le portera*

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de God van Liefde en Leven,
die vreugde vindt in mens en dier, bloem en gewas.

Die zorgzaam is en ruimte van liefde maakt en
die oog en oor heeft voor het kleinste.

Die met ons gelooft in ieder nieuw begin
en in elke stap van ons om ons leven vorm te geven
iedere dag opnieuw

Ik geloof in Jezus,
die mij laat zien wie God is
en wie en wat wij als mens kunnen zijn.
Dan gaat de hemel open
en stroomt de liefde weer vrij tussen ons
als een oneindige dans

Ik geloof in de heilzame Geest,
die zich onverwacht openbaart in de vreugde van mensen
die ons onzichtbaar steunt
Ik geloof dat die Geest in mij woont.

Ik geloof in een gemeenschap
van mensen die oprecht en open
elkaar ontmoeten en begroeten
Dat zij het leven vieren,
hun mens-zijn delen, met hun eigen wijs,
in dankbaarheid aan de Bron van Liefde en Leven. Amen

Intenties, opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

- V. Toen hebt Gij, God die leeft,
mijn droefheid in vreugde veranderd.
Toen hebt Gij geroepen: o mens,
en niet langer zwegen de stenen.
- A. Wij werden geboren
Gij hebt ons mensen gemaakt, één voor één.
- V. Toen hebt Gij uw naam gegeven: "Ik zal er zijn."
A. Ik zal er zijn zoals brood,
dichtbij als een mens, als een woord.
- V. Toen hebt Gij één van de velen geroepen
en hem gevraagd
of hij licht wilde zijn van uw licht,
of hij mens wilde zijn
zoals Gij de mensen bedoeld hebt.
- A. Hem vieren, zingen en gedenken wij,
Jezus van Nazareth.
- V. Toen hij in zijn uur gekomen was,
toen hij in grote angst was,
heeft hij geroepen, omhoog naar U
- A. Toen is hij, uit de geest die in hem was,
overeind gebleven tot het laatste
en heeft voor zijn vijanden gebeden en
heeft roekeloos, zonder bedenken,
het allergeeueste gedaan,
als een mens die onverwoestbaar een mens is.
Hij heeft zichzelf gegeven
als een stem die weerklank zoekt,
als iemand die zijn brood deelt met een ander
en zegt: dit is mijn lichaam,
zoals een mens zijn beker laat gaan en zegt:
"Hier ben ik,
wil je van mij drinken."
- V. Zijn naam - en wat hij heeft gedaan -
gedenken wij,
om ooit te worden wie hij was:
als Uw zoon -
om ooit te komen waar hij is:
bij U.
- A. Dus nemen wij dit brood
en deze beker
en zoeken naar elkaar
om waarlijk en vol vreugde mens te zijn.
Hier binnen in ons hart en met elkaar
en dan daar buiten in de wereld.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Ooit eens was er een maaltijd van Jezus met zijn vrienden, zij vierden het leven samen en stonden op de grens van liefde en onoprechtheid, gemeenschap en verraad. Zij deelden het leven in een wereld die anders was dan de onze, maar in zijn en in de gevoelens en gedachten die mensen hebben over zichzelf is nog niet zoveel veranderd. Wij delen elke viering in de Duif brood en wijn omdat wij met elkaar het leven willen delen. Brood en wijn, tekenen van leven en van samen, als leeftocht voor onderweg, als erkenning van groei en liefde. In de Duif is iedereen welkom, wie je ook bent, wat je ook voorstelt, je bent welkom zoals je bent, welkom aan de tafel om mee te delen als je je verbonden weet met die sterke onderstroom van krachtige liefde die de wereld continue verandert. Kom, want alles staat klaar.

Lied: De wildernis zal bloeien

M.Nijhoff / T.Löwenthal

De wildernis zal bloeien als een roos

Gedicht

Toon Hermans

Als de liefde niet bestond
Zullen ze stilstaan, de rivieren
En de vogels en de dieren
Als de liefde niet bestond

Als de liefde niet bestond
Zou het strand de zee verlaten
Ze hebben niets meer te bepraten
Als de liefde niet bestond

Als de liefde niet bestond
Zou de maan niet langer lichten
Geen dichter zou meer dichten
Als de liefde niet bestond

Nergens zouden bloemen staan
En de aarde zou verkleuren
Overal gesloten deuren
En de klok zou niet meer slaan

Als de liefde niet bestond
Dan was de hele vrijerij bedorven
De wereld was gauw uitgestorven
Als de liefde niet bestond

Als de liefde niet bestond
Zou de zon niet langer stralen
De wind zou niet meer ademhalen
Als de liefde niet bestond

Geen appel zou meer rijpen
Zoals eens in het paradijs
Als wij elkaar niet meer begrijpen
Dan is de wereld koud als ijs

Ik zou sterven van de kou
En m'n adem zou bevriezen
Als ik je liefde zou verliezen
Er is geen liefde zonder jou
En jou ... en jou en jou
En jou ... en jou ... en jou ...

Onze Vader

(Armeense versie)

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert:
Ik geef u een naam
opdat ik U een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel Uw licht in mij. Maak het nuttig.
Vestig Uw rijk van eenheid nu.
Uw enige verlangens handelt dan samen met het onze.
Geef ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en inzicht.
Maak los de koorden van fouten,
die ons vastbinden aan het verleden,
zoals wij ook anderen hun misstappen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden,
want uit U wordt de al werkzame wil geboren.
De levende kracht om te handelen,
het lied dat alles verfraait
en dat zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.
Amen

Slotlied: Die mij droeg op adelaarsvleugels

Zegenbede

De Eeuwige zij voor je om je de weg te wijzen.
De Eeuwige zij achter je om je in de rug te sterken.
De Eeuwige zij naast je als een liefdevolle goede vriend.
De Eeuwige zij boven je om je te zegenen met alle sterren
De Eeuwige zij onder je om je op te vangen als je valt
De Eeuwige zij om je heen als een beschermende mantel.
De Eeuwige zij in je hart als liefde en vrede

